

TOPLUMBİLİMCİLERİN KENT KURAMLARI :

5. Ünite

1.NÜFUS YIĞILMASININ BÜYÜKLÜĞÜ ;

- Bir yerleşim alanında oturanların sayısının belirli bir düzeyin üzerinde artması orada oturanların birbirleriyle ve kentle olan ilişkilerini etkileyeceğini görülü pek çok bilim adamı ve araştırmacı tarafından kabul edilmiştir. Kenttsel alandaki sayısal büyüklüğün artması bireyler arasındaki farklılıklarında artmasına bir işarettir.
- Bu durum zaten otomatik olarak kentte yaşayan bireylerin mesleklerinin ,kültürlerinin ve yaşam biçimlerinin kırsal alandaki bireylere göre daha farklı olacağı görüşünü kuvvetlendirmektedir . kentteki işbölümünün daha fazla olması kentlilerin birbirleriyle farklı rollere karşı karşıya gelmesine neden olur.
- Kentte yaşayan bireyler kırsalda yaşayan bireylere göre gereksinimlerinin karşılanması için daha çok sayıda insana bağımlıdır . İşte bu nedenledir ki kentli birey daha çok sayıda örgütlenmiş gruplarla işbirliği içindedir . Ancak, unutulmamalıdır ki ,kentte yaşanan bu ilişkiler yapay ve geçicidir (Wirth , 2002:89).

2.YOĞUNLUK;

- Kenti belirleyen ikinci temel unsurdur . Yoğunluk, insanların ve etkinliklerin yoğunlaşmasına neden olan kalabalığın etkisini artırır ve toplumsal yapı içindeki karmaşıklığın artışı destekler .Kentsel yaşamda bireyler arasındaki fiziksel ilişkiler çok yakın yaşanmasına karşın toplumsal ilişkiler oldukça uzak biçimde yaşanır . İnsanlar bu ortamda birbirlerine sadece görsel olarak tanıma fırsatına sahiptir .
- Arsa değerleri ,kira bedeli ,ulaşım,sağlık,gürültü,duman ,stres,toplumsal statü,gelenek ve alışkanlıklar gibi unsurlar kentli nüfus içindeki farklı kesimlerin değişik yerleşim biçimlerini tercih etmesine neden olabilmektedir . Sonuç olarak kent, birinden diğerine geçişin çok hızlı yaşandığı toplumsal dünyanın çeşitliliğini yansıtmaktadır .
- Saat, zamanında farkında olmak kentsel dünyadaki düzenimizin bir simgesidir . Çok sayıda ve farklı bireyleri bir arada aynı ortam içinde belirli bir düzen içinde yaşamak zorunda kalmaları kentli bireyler için sınırlı olma ve kişisel öfke gibi bazı sorunları da beraberinde getirmektedir

(Wirth,2002: 94).

3.HETEROJENLİK;

- Kentsel çevrede karşılıklı iletişim içinde bulunan farklı kişilik tipleri vardır . Toplumsal farklılaşma yapısının daha karmaşık olduğu yerlerde bütünleşmiş durumda olan toplumlara göre çok daha fazla kolla ayrılma vardır . Bu gibi durumlar bireylerin çok fazla insan tarafından uyarılmasına neden olur.
- Bu olgu ,kentlilerin karmaşıklığını ve kozmopolitliğini de değerlendirmemize yardımcı olur . Toplum içindeki bireylerin sürekli olarak kendisine bağımlı olduğu tek bir grup yoktur . Büyük kentlere baktığımızda oturulan yer ,iş yeri ve gelir-gider tablosu sürekli değişme eğilimi içindedir .
- Bu nedenle kentli bireyinde bir gruba üyeliği veya bağlı bulunduğu gruba olan ilişki düzeyi çok fazla değişkendir. Kentli birey oturduğu yer veya hayata ile ilgili önemli durumların sürekli değişebilir olması nedeniyle örneğin geçici olarak ikamet etmek zorunda kaldığı bölgenin gelenek yada inançlarıyla bütünleşemez.

- Kent ortamında çok sayıda bireyin kenti sahip olduğu imkanları birlikte kullanmak zorunda olduğu için özellikle kamu hizmeti sunan kurumların bireylerin boş zamanlarında katılabileceği onu kente bağlayacak uğraşlar içine girmelidir (Wirth,2002: 97-97)

KAYNAKÇA :

- Karaküçük,S.ve Gürbüz,B(2007)Rekrasyon ve Kentleşme,Gazi KitabEvi